	Moliya», 2021. 3. Файзиев Ш.Н., Юлдашева С.Х. Международные стандарты аудита. Учебник. – Т.: ТФИ, 2020. **Qo'shimcha adabiyotlar** 4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoni. 2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasini "Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili"da amalga oshirishga oid Davlat dasturi to'g'risida. 2023-yil 28-fevral, PF-27-son. 5. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. -Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi. 2021 yil. 6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. 7. O'zbekiston Respublikasi qonuni. Auditorlik faoliyati to'g'risida (yangi tahrirda). O'RQ-677-son, 25.02.2021 y. 8. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022 yil 11-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi hududida qo'llash uchun auditning xalqaro standartlarini tan olish tartibi to'g'risida Nizom" 171-son qaroriga 1-ilova. 9. Dusmuratov R.D., Rizayev N.K., Nazarov X.H. Moliyaviy hisobot va auditning xalqaro standartlari. O'quv qo'llanma. –Toshkent: "Fan va texnologiya". 2020. 10. Axmedjanov K.B., Sattorov A.X. Auditga kirish. Darslik. – T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi», 2021. 11. Панкова С.В. Международные стандарты аудита. Учебное пособие. -М.: "Экономист", 2003. **Axborot manbaalari** 12. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi portali 13. www.mf.uz – O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi portali
7.	**Namangan muhandislik – qurilish instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.**
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** I. Sirojiddinov – NamMQI "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi professori, i.f.n.
9.	**Taqrizchilar:** U.Tursunov – NamMTI "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi mudiri dotsenti, i.f.n. U.Xolmirzayev– NamMQI "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi dotsenti, i.f.f.d. PhD

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

"Tasdiqlayman"
Namangan muhandislik-qurilish instituti rektori
________Sh.T.Ergashev
2024 yil " 30 " 08 ______

NamMQI
O'quv-uslubiy boshqarma
№ 33
«30» 08 2024 y

AUDIT 2
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000	–	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohalari:	410 000	–	Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	70410101	–	Buxgalteriya hisobi

Namangan – 2024

Fan/modul kodi AUD21205		O'quv yili 2024 - 2025	Semestr 2	ECTS – Kreditlar 5	
Fan modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 5	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Audit 2	74 (30m / 44 a)		76	150

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - magistratura mutaxassisligining "Buxgalteriya hisobi" (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) bo'yicha tahsil oladigan magistrantlar uchun mo'ljallangan bo'lib, ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishda bilim va ko'nikmalarni shakllantirish maqsadini qo'ygan. Magistrlarning ushbu fanni chuqur o'rganishi xalqaro standartlar asosida auditni tashkil etish bo'lib xizmat qiladi. Magistrlarda xalqaro standart va qoidalarga muvofiq auditni tashkil etish, uning tarkibi, turlari, auditning rivojlantirish tendensiyalari va jahonning qator rivojlangan davlatlari tajribalarini o'rgatish, moliyaviy hisobot bo'yicha auditorlik xulosalarini rasmiylashtirish va ularni amaliyotga tdbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi – talabalarda auditorlik tekshiruvini amalga oshirish vositasida xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning auditning milliy va xalqaro standartlari asosida faoliyati, xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda auditda me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya etilishini tekshirish, auditor ish sifatini nazorat qilish, auditorlik tekshiruvlar natijalarini umumlashtirish va baholash, auditorlik hisoboti va auditorlik xulosasini auditning milliy va xalqaro standartlar talablariga mosligi, auditorlik tashkilotlarining kasbga doir xizmatlari, auditni rejalashtirish, muhimlik va auditorlik riski, auditorlik hujjatlari va dalillari, auditorlik tanlash, ekspert ishidan foydalanishni o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Auditorlik konsepsiyasi va uni tartibga solish

Standartning maqsadi va faoliyat sohasi. Xo'jalik sub'yekti tomonidan me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya qilmaslik. Auditorlik tashkiloti tomonidan me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya etilishini tekshirish. Me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya qilinmagan hollar aniqlanganda auditorning harakatlari. Me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya qilinmaganligi to'g'risidagi ma'lumotlarning auditor tomonidan ma'lum qilinishi.

2-mavzu. Auditor ishining sifatini nazorat qilish

Standartning maqsadi va faoliyat sohasi. Auditor ishlarining sifatini nazorat qilish tushunchasi. Asosiy auditorning o'z yordamchilari ishlarini nazorat qilishi. Auditorlik tashkilotlarining auditor ishi ustidan nazorati. Auditor ishlari sifatini nazorat qilishining yo'nalishlari. Nazorat qoidalari va amallarini belgilash.

3-mavzu. Auditni rejalashtirish va riskni baholash.

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Auditni rejalashtirishning asoslari va audit tekshiruvi texnologiyasi. Auditorning mijoz oldidagi majburiyat xati va audit tekshiruvini o'tkazish bo'yicha shartnoma. Muhimlik, audit riski va audit strategiyasi. Audit rejasi va audit dasturi.

4-mavzu. Xo'jalik yurituvchi sub'yekt faoliyati bilan tanishish

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Xo'jalik yurituvchi subyektning faoliyati bilan tanishish. Yakunlovchi qoidalar. Auditorlik tekshiruvidan o'tkaziladigan xo'jalik yurituvchi subyekt faoliyati bilan tanishida ko'rib chiqiladigan masalalarning namunaviy ro'yxati.

5-mavzu. Ma'lumotlarni elektron qayta ishlash tizimida audit tekshiruvi va maxsus savollar bo'yicha tayinlangan audit

Ma'lumotlarni elektron qayta ishlash tizimi mohiyati. standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Ma'lumotlarni kompyuter ishlovi (MKI) masalalarida ekspert ishidan foydalanish. MKI sharoitlarida auditni rejalashtirish. MKI muhitining auditorlik riskiga ta'siri. MKIning hisobga olish va ichki nazorat tizimini baholashga ta'siri.

6-mavzu. Audit dalillari

Auditorlik dalillarining mohiyati. turlari va manbaalari, standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Auditorlik dalillarining yetarliligi va mosligi. Auditorlik dalillarining ishonchliligi. Auditorlik dalillarini olish. Ichki nazorat tizimining testlari. Auditorlik dalillarini olish amallari. Tahliliy amallar audit dalillari sifatida.

7-mavzu. Auditda hujjatlashtirish va audit ishchi hujjatlari

Audit ishchi hujjatlarining mohiyati va ahamiyati. Audit ishchi hujjatlarining turlari. Ish hujjatlari mazmuniga qo'yiladigan talablar. Ish hujjatlarini

rasmiylashtirishga qo'yiladigan talablar.

Ish hujjatlarining saqlanishiga qo'yiladigan talablar. Ish hujjatlarining saqlanishiga qo'yiladigan talablar.

8-mavzu. Tahliliy tadbirlar

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Tahliliy amallar. Tahliliy amallarni qo'llash maqsadlari.

Auditorlik amallarini bajarish tartibi. Tahliliy amallarni bajarilish natijalari bo'yicha auditorning harakati.

9-mavzu. Auditda tanlab tekshirish uslubi

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Tanlab tekshirish uslubining mohiyati. Tanlab tekshirishning uslubiyati. Tanlab tekshirish uslubini qo'llashda ichki nazorat tizimining ahamiyati.

Tanlashning tuzilishi. Tanlash riski. Tanlash natijalarini baholash.

10-mavzu. O'zaro bog'liq shaxslar o'rtasidagi bitimlar bo'yicha auditorlik dalillarini olish tamoyillari

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. O'zaro bog'liq munosabatlarni ko'rsatishi mumkin bo'lgan bitimlar. O'zaro bog'liq shaxslar va ular o'rtasidagi bitimlarning aniqlash usullari. O'zaro bog'liq shaxslar bilan tuzilgan bitimlarni tekshirish.

11-mavzu. Moliyaviy hisobot tuzilgan sanadan keyingi hodisalar

Standartning maqsadi va vazifalari. amal qilish sohasi. Auditorlik xulosasi imzolanadigan sanaga qadar auditorlik tashkilotining harakatlari. Auditorlik xulosasi imzolangan sanadan keyin, biroq moliyaviy hisobot e'lon qilinadigan sanaga qadar yuz bergan hodisalar. Moliyaviy hisobot e'lon qilingan sanadan keyin yuz bergan dalillarni aniqlash.

12-mavzu. Boshqa mutaxassislarning ishlaridan foydalanish

Standartning maqsadi va vazifalari. amal qilish sohasi. Boshqa auditorlar xizmatidan foydalanishning konseptul asoslari. Asosiy auditor sifatida chiqish. Asosiy auditor taomillari. Boshqa auditor taomillari. Asosiy auditor javobiga qo'yiladigan talablar. Asosiy va boshqa auditorlarning javobgarligi.

13-mavzu. Ekspert ishidan foydalanish

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Ekspertni tayinlash. Ekspert ishi natijalarini rasmiylashtirish.

Ekspert ishi natijalaridan foydalanish.

14-mavzu. Audit tekshiruvining yakunlovchi bosqichi, audit hisoboti va xulosasi

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Auditorlik hisobotining kirish va tahliliy qismi.

Auditorlik xulosasining va uning tuzilishi. Auditorlik xulosalarining turlari. Auditorlik xulosasini taqdim etish. Auditorlik xulosasi uchun javobgarlik.

15-mavzu. Auditorlik tekshiruvlari jarayonida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash

Standartning maqsadi va vazifalari, amal qilish sohasi. Auditorlik tekshiruvlari jarayonida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholashning konseptual asoslari. Auditorlik tekshiruvlari jarayonida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholashga qo'yiladigan asosiy talablar. Buxgalteriya hisobi tizimini baholash tartibi. Ichki nazorat tizimini baholash tartibi

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

III.I. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Auditorlik faoliyati milliy va xalqaro standartlarining mohiyati va maqsadi
2. Xalqaro audit standartlarining konseptual asoslari
3. Auditorlik tekshiruvi o'tkazilayotganda me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya etilishini tekshirish
4. Auditor ishining sifatini nazorat qilish
5. Auditni rejalashtirishning asoslari va audit tekshiruvi texnologiyasi
6. Muhimlik, audit riski va audit strategiyasi
7. Xo'jalik yurituvchi subyekt faoliyati bilan tanishish
8. Ma'lumotlarni elektron qayta ishlash tizimida audit tekshiruvi va maxsus savollar bo'yicha tayinlangan audit
9. Audit dalillari
10. Auditda hujjatlashtirish va audit ishchi hujjatlari
11. Tahliliy tadbirlar
12. Auditda tanlab tekshirish uslubi

	13. O'zaro bog'liq shaxslar o'rtasidagi bitimlar bo'yicha auditorlik dalillarini olish tamoyillari 14. Moliyaviy hisobot tuzilgan sanadan keyingi hodisalar 15. Boshqa mutaxassislarning ishlaridan foydalanish 16. Ekspert ishidan foydalanish 17. Audit tekshiruvining yakunlovchi bosqichi, audit xisoboti va xulosasi 18. Audit o'tkazilgan moliyaviy hisobotlar tarkibidagi boshqa ma'lumotlar 19. Maxsuslashtirilgan sohalarning (maxsus savollar bo'yicha tayinlangan) auditi 20. Auditorlik tashkilotlarning kasbga doir professional xizmatlari 21. Auditorlik tekshiruvlari jarayonida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash 22. Auditorlik tashkilotlarining ichki standartlariga qo'yiladigan talablar Amaliy mashg'ulotlar bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq. **III.II. Laboratoriya mashg'ulotlari rejalashtirilmagan** **IV. Fan bo'yicha kurs ishi rejalashtirilmagan** **V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar** Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. Xalqaro audit standartlarining konseptual asoslari 2. Auditorlik tekshiruvi o'tkazilayotganda me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya etilishini tekshirish 3. Auditor ishining sifatini nazorat qilish 4. Auditni rejalashtirishning asoslari va audit tekshiruvi texnologiyasi 5. Muhimlik, audit riski va audit strategiyasi 6. Xo'jalik yurituvchi subyekt faoliyati bilan tanishish 7. Ma'lumotlarni elektron qayta ishlash tizimida audit tekshiruvi va maxsus savollar bo'yicha tayinlangan audit 8. Audit dalillari 9. Auditda hujjatlashtirish va audit ishchi hujjatlari 10. Tahliliy tadbirlar Mustaqil o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda internet tarmoqlaridan foydalanib referat va

	uning taqdimoti, xorijiy tillardagi adabiyotlardan foydalanishi, keys-stadi, vaziyatli masalalar to'plami ishlab chiqishi tavsiya etiladi.
3.	**VI. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari** **Talaba bilishi kerak:** • xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda auditorlik tekshiruvini o'tkazishda auditorlik faoliyatining milliy va xalqaro standartlarining roli haqida **tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)** • xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda auditini milliy va xalqaro standartlar asosida tashkil etish, auditorlik tashkilotlarining kasbga doir xizmatlari, auditni rejalashtirish, muhimlik va auditorlik riski, auditorlik hujjatlari va dalillari, auditorlik tanlash, ekspert ishidan foydalanishda auditning professional xizmatlarini ko'rsatishni tashkil qilishni **bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)** • xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda auditda me'yoriy-huquqiy hujjatlarga rioya etilishini tekshirish, auditor ish sifatini nazorat qilish, auditorlik tekshiruvlar natijalarini umumlashtirish va baholash, auditorlik hisoboti va auditorlik xulosasini auditorlik faoliyatining milliy va xalqaro standartlari bo'yicha tayyorlash **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. (malaka)**
4.	**VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • ma'ruzalar; • ryeal vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish; • essye, tyezis va maqolalar yozish; • muhokamalarda ishtirok etish; • kichik guruhlarda ishlash; • loyiha ishi bajarish; • mustaqil ishlarni bajarish; • taqdimot tayyorlash; • turli darajadagi tyestlarni yechish; • so'rov o'tkazish.
5.	**VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'gri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki test sinovlarini topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Tulaxodjayeva M.M., Ilxomov Sh.I., Ahmadjonov K.B. Audit. Darslik. - Toshkent: TDIU, 2018. 2. Hamdamov B.K. Auditning xalqaro standartlari. Darslik. – T.: «Iqtisod-